

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2023

ՀՈՒՆԻՍ

ՔԻՄԻԱ

ԹԵՍՏ 2

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը Դուք ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

1 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ. Մուլեկուլները .....

- 1) մասնիկներ են, որոնք պահպանում են տվյալ նյութի հիմնական ֆիզիկական հատկությունները
- 2) պահպանվում են քիմիական ռեակցիաների ընթացքում
- 3) նյութի քիմիապես բաժանելի մասնիկներ են
- 4) բոլոր բյուրեղավանդակների հանգույցներում գտնվող մասնիկներ են

2 Ո՞րն է քիմիական երևույթի հետևանք.

- 1) սառեցնելիս ջրային լուծույթից աղի նստեցումը
- 2) բրոմաջրով լցված սրվակի զանգվածի ավելացումը՝ դրա մեջ ացետիլեն անցկացնելիս
- 3) պարաֆինի հալվելը
- 4) թթվածին և ազոտ գազերի խառնվելը

3 Ո՞ր շարքում են օքսիդների համարները դասավորված ըստ այդ օքսիդների թթվային հատկությունների ուժեղացման. 1) PbO_2 , 2) CO_2 , 3) SnO_2 , 4) SiO_2 , 5) GeO_2

- 1) 1, 2, 3, 4, 5
- 2) 1, 3, 5, 4, 2
- 3) 1, 3, 5, 2, 4
- 4) 2, 4, 5, 3, 1

4 Ո՞ր գույգ մուլեկուլներից յուրաքանչյուրում կան ատոմներ, որոնց օքսիդացման աստիճանի և վալենտականության թվային արժեքները չեն համընկնում.

- 1) CO , H_2O
- 2) CO_2 , HNO_2
- 3) H_3PO_4 , H_2SO_3
- 4) FeS_2 , H_2O_2

5 Ո՞ր շարք են ներառված հիմնական վիճակում ֆոսֆորի ատոմի վալենտային շերտում առկա էլեկտրոնների, չզույգված էլեկտրոնների, թափուր օրբիտալների թվերը և սպինային քվանտային թվի գումարային արժեքը համապատասխանաբար.

- 1) 5, 3, 5, 3/2
- 2) 15, 5, 0, 1/2
- 3) 5, 3, 3, 1
- 4) 5, 5, 5, 0

6

Համապատասխանեցրեք քիմիական երևույթը հիմնական ռեակցիայի հավասարման հետ

Քիմիական երևույթ	Հիմնական ռեակցիայի հավասարում
ա) կրի մարումը	1) $6P + 5KClO_3 = 3P_2O_5 + 5KCl$
բ) լուցկու այրվելը	2) $CaO + CO_2 = CaCO_3$
գ) գինու թթվելը	3) $C_6H_{12}O_6 \xrightarrow{\text{ferment}} C_2H_6O + CO_2$
դ) երկաթի ժանգոտվելը	4) $4P + 3O_2 = 2P_2O_3$
	5) $4Fe + 3O_2 + nH_2O = 2Fe_2O_3 \cdot nH_2O$
	6) $C_2H_5OH \xrightarrow{[O]} CH_3COOH + H_2O$
	7) $3Fe_{(այ)} + 4H_2O_{(գ)} \xrightarrow{t} Fe_3O_{4(այ)} + 4H_2$
	8) $CaO + H_2O = Ca(OH)_2$

Ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ.

- 1) ա2, բ1, գ6, դ7
- 2) ա8, բ1, գ6, դ5
- 3) ա8, բ4, գ6, դ5
- 4) ա8, բ1, գ3, դ5

7

Տրված են ջրածին և թթվածին տարրերի իզոտոպներից կազմված հետևյալ բա նաձևերը. ա) $^1H^2^{16}O_2$, բ) $^2H^2^{18}O_2$, գ) $^1H^2H^{17}O_2$, դ) $^1H^2H^{16}O^{17}O$

Որքա՞ն է 34 գ.ա.մ. զանգվածով ջրածնի պերօքսիդի քայքայումից ստացված հեղուկ միացության մոլեկուլում նեյտրոնների գումարային թիվը.

- 1) 12
- 2) 19
- 3) 18
- 4) 8

8

Ինչպե՞ս կփոխվի $Cu + Cl_2 = CuCl_2$ ռեակցիայի արագությունը ճնշումը երկու անգամ մեծացնելիս.

- 1) կփոքրանա երկու անգամ
- 2) կմեծանա չորս անգամ
- 3) կմեծանա երկու անգամ
- 4) կփոքրանա չորս անգամ

9

Ո՞ր շարք են ներառված միայն կովալենտային կապերով միացությունների բանաձևեր.

- 1) BF_3 , CO_2 , HCl
- 2) CCl_4 , CO_2 , NH_4Cl
- 3) HCl , H_2S , $NaCl$
- 4) C_2H_2 , CH_3NH_3Cl , NH_3

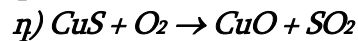
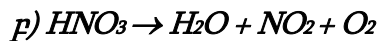
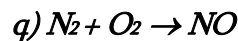
10 Ո՞ր շարք ներառված բոլոր նյութերն են ջրի հետ թափահարելիս էմուլսիա առաջացնում:

- 1) գլիցերին, նավթ, երկաթի(III) հիդրօքսիդ
- 2) կերոսին, նավթ, բենզոլ
- 3) նավթ, սիլիկաթթու, կալցիումի կարբոնատ
- 4) երկաթի(III) հիդրօքսիդ, կալցիումի կարբոնատ, ծծումբ

11 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ ջերմակլանիչ ռեակցիայի վերաբերյալ.

- 1) էլանյութերի մոլեկուլներում առկա քիմիական կապերի խզման համար ծախսվում է ավելի քիչ էներգիա, քան անջատվում է վերջանյութերի մոլեկուլներում առկա կապերի առաջացման ժամանակ
- 2) անկախ փոխազդող նյութերի բնույթից բոլոր ռեակցիաները ջերմակլանիչ են
- 3) էլանյութերի մոլեկուլներում առկա քիմիական կապերի խզման համար ծախսվում է ավելի շատ էներգիա, քան անջատվում է վերջանյութերի մոլեկուլներում առկա կապերի առաջացման ժամանակ
- 4) էներգիայի պահպանման օրենքը չի գործում

(12-13) Տրված են ռեակցիաների հետևյալ ուրվագրերը.

12 Ո՞ր ռեակցիան չի արագանա թթվածնի կոնցենտրացիան մեծացնելիս.

- 1) ա
- 2) բ
- 3) գ
- 4) դ

13 Ո՞րն է ներմոլեկուլային վերօքս ռեակցիայի հավասարման ուրվագիրը.

- 1) բ
- 2) գ
- 3) ա
- 4) դ

14 Ո՞ր նյութի ավելացումով կփոքրանա մրջնաթթվի դիսոցման աստիճանը ջրային լուծույթում.

- 1) C_6H_6
- 2) $NaOH$
- 3) H_2O
- 4) HCl

15

Ո՞ր դարձելի ռեակցիայի հավասարակշռությունը կտեղաշարժվի նույն ուղղությամբ և՛ ճնշումը, և՛ ջերմաստիճանը իջեցնելիս.

- 1) $\text{Cl}_{2(\text{g})} + \text{H}_{2(\text{g})} \rightleftharpoons 2\text{HCl}_{(\text{g})} + \text{Q}$
- 2) $\text{C}_{(\text{u})} + \text{H}_2\text{O}_{(\text{g})} \rightleftharpoons \text{CO}_{(\text{g})} + \text{H}_{2(\text{g})} - \text{Q}$
- 3) $\text{N}_{2(\text{g})} + \text{O}_{2(\text{g})} \rightleftharpoons 2\text{NO}_{(\text{g})} - \text{Q}$
- 4) $4\text{NH}_{3(\text{g})} + 3\text{O}_{2(\text{g})} \rightleftharpoons 2\text{N}_{2(\text{g})} + 6\text{H}_2\text{O}_{(\text{g})} + \text{Q}$

16

Ցինկի քլորիդ պարունակող լուծույթին աստիճանաբար ավելացրել են կալիումի հիդրօքսիդի լուծույթ մինչև հնարավոր ռեակցիաների ավարտը: Ո՞րը (որո՞նք) կարող է(են) լինել ընթացող ռեակցիաների կրճատ իոնային հավասարում(ներ)ը համապատասխանաբար.

- 1) $\text{Zn}^{2+} + 2\text{OH}^- = \text{Zn}(\text{OH})_2$ և $\text{Zn}(\text{OH})_2 + 2\text{OH}^- = [\text{Zn}(\text{OH})_4]^{2-}$
- 2) $\text{Zn}(\text{OH})_2 + \text{OH}^- = [\text{Zn}(\text{OH})_3]^-$ և $\text{Zn}^{2+} + 2\text{OH}^- = \text{Zn}(\text{OH})_2$
- 3) $\text{Zn}^{2+} + 2\text{KOH} = \text{Zn}(\text{OH})_2 + 2\text{K}^+$
- 4) $\text{Zn}(\text{OH})_2 + \text{KOH} = [\text{Zn}(\text{OH})_3]^- + \text{K}^+$

17

Երկաթի(III) քլորիդի ջրային լուծույթի էլեկտրոլիզի (իներտ էլեկտրոդներ) ավարտից հետո ինչպե՞ս կփոխվի էլեկտրոլիտային գուռի պարունակության զանգվածը այն որոշ ժամանակ բաց օդում թողնելիս.

- 1) փոփոխություն չի դիտվում
- 2) զանգվածի փոքրացում
- 3) զանգվածի մեծացում
- 4) նստվածքի անհետացում

18

Կալիումի սուլֆիտի որոշակի զանգվածով նմուշը լուծել են ջրում և որոշել սուլֆիտ իոնների քանակությունը (a մոլ): Այնուհետև այդ աղի նույն զանգվածով մեկ այլ նմուշը լուծել են քիչ քանակությամբ քացախաթթու պարունակող նույն ծավալով ջրում և դարձյալ որոշել սուլֆիտ իոնների քանակությունը (b մոլ): Ո՞րն է արտահայտում այդ քանակների ճիշտ հարաբերակցությունը.

- 1) $a = b$
- 2) $b > a$
- 3) $a \ll b$
- 4) $a > b$

19

Ո՞ր գույգ նյութերի փոխազդեցությունից ջրածին կանջատվի.

- 1) Zn և $\text{NaOH}_{(\text{լ-թ})}$
- 2) Cu և $\text{HNO}_{3(\text{նսր})}$
- 3) NH_4Cl և $\text{NaOH}_{(\text{նսր})}$
- 4) $\text{HNO}_{3(\text{կիտ})}$ և Mg

20 Ո՞ր նյութերի փոխազդեցությունից կառաջանան թթու աղեր.

- ա) 1 մոլ $Cu(OH)_2$ և 1 մոլ HCl գ) 0,2 մոլ $NaOH$ և 0,1 մոլ SO_2
 բ) KOH և SO_2 (ապեղցուկ)   դ) 0,1 մոլ $NaOH$ և 0,2 մոլ CO_2

- 1) բ, դ
- 2) ա, բ
- 3) բ, գ
- 4) ա, գ

21 CaH_2 , Na_3N նյութերի խառնուրդը լուծել են քիչ քանակությամբ ջրում: Ո՞ր տիրույթում կգտնվի ստացված գազային խառնուրդի միջին մոլային զանգվածը.

- 1) $M_{միջ.} < 2$
- 2) $2 \leq M_{միջ.} \leq 17$
- 3) $M_{միջ.} > 17$
- 4) $2 < M_{միջ.} < 17$

22 Համապատասխանեցրեք որոշակի զանգվածով մետաղների և տրված նյութերի համապատասխան զանգվածներով լուծույթներում ընթացող քիմիական ռեակցիաների հավասարումների ձախ մասերը՝ ռեակցիայի ընթացքում այդ լուծույթների զանգվածների փոփոխության հետ.

<i>Ռեակցիայի հավասարման ձախ մաս</i>	<i>Լուծույթի զանգվածի փոփոխությունը</i>
Ա) $Ag + 2HNO_3(սիտ) =$	1) մեծանում է
Բ) $Cu + 2H_2SO_4(սիտ) =$	2) փոքրանում է
Գ) $Fe + H_2SO_4(տոք) =$	3) չի փոփոխվում
Դ) $Mg + CuSO_4 =$	4) նախ մեծանում է, ապա՝ փոքրանում
	5) նախ փոքրանում է, ապա՝ մեծանում

Ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ.

- 1) Ա2, Բ3, Գ2, Դ1
- 2) Ա1, Բ2, Գ4, Դ5
- 3) Ա1, Բ3, Գ1, Դ2
- 4) Ա1, Բ3, Գ2, Դ2

23

Ալկալու և հետևյալ նյութերից որի՞ փոխազդեցությունից կանջատվի սուր հոտով գազ, եթե այդ նյութի վրա բարիումի քլորիդի լուծույթ ավելացնելիս անջատվում է թթուներում չլուծվող սպիտակ նստվածք.

- 1) $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_3$
- 2) $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$
- 3) NH_4NO_3
- 4) $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$

24

Բոցը դեղին գունավորող մետաղի ո՞ր աղը աղաթթվով մշակելիս կանջատվի 50 % զանգվածային բաժնով ծծումբ պարունակող օքսիդ.

- 1) Na_2SO_3
- 2) KHSO_4
- 3) K_2SO_3
- 4) Na_2SO_4

25

Ո՞ր ռեակցիայի հավասարումն է ընկած մետաղների ստացման ջրամետաղարտադրության հիմքում.

- 1) $2\text{NaCl} + 2\text{H}_2\text{O} \xrightarrow{\text{elekt.}} \text{H}_2 + \text{Cl}_2 + 2\text{NaOH}$
- 2) $\text{CuSO}_4(\text{լ-թ}) + \text{Fe} = \text{FeSO}_4 + \text{Cu}$
- 3) $4\text{NaOH} \xrightarrow{\text{elekt.}} 4\text{Na} + \text{O}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$
- 4) $\text{WO}_3 + 3\text{H}_2 = \text{W} + 3\text{H}_2\text{O}$

26

Ո՞ր շարք ներառված նյութերի ատոմները, մոլեկուլները, իոնները կնպաստեն երկաթի էլեկտրաքիմիական կոռոզիային.

- 1) $\text{Ag}, \text{O}_2, \text{H}^+$
- 2) $\text{Cr}, \text{H}_2, \text{H}^+$
- 3) $\text{Zn}, \text{O}_2, \text{H}^+$
- 4) $\text{C}, \text{H}_2, \text{Cl}^-$

27

Ո՞ր նյութերը կփոխազդեն գազային քլոր առաջացնելով.

- 1) $\text{MnO} + \text{HCl} \rightarrow$
- 2) $\text{HCl} + \text{Br}_2 \rightarrow$
- 3) $\text{MgO} + \text{HCl} \rightarrow$
- 4) $\text{MnO}_2 + \text{HCl} \rightarrow$

28 Ո՞ր շարք են ներառված մոլեկուլային բյուրեղավանդակ ունեցող նյութերի բանաձևեր.

- 1) CaF_2 , SiC , SiO_2
- 2) Al , Al_4C_3 , $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$
- 3) CH_4 , O_2 , CO_2
- 4) SiO_2 , KJ , H_2O

29 Ո՞րն է $\text{Si}^{-4} \rightarrow \text{Si}^{+4}$ փոխարկմանը համապատասխանող ռեակցիայի ուրվագրի ձախ մասը.

- 1) $\text{Mg}_2\text{Si} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow$
- 2) $\text{SiH}_4 + \text{O}_2 \rightarrow$
- 3) $\text{SiO}_2 + \text{C} \rightarrow$
- 4) $\text{SiO}_2 + \text{HF} \rightarrow$

30 Ջրի ժամանակավոր կոշտության վերացման համար օգտագործում են կրակաթ: Հիմնականում ի՞նչ նյութեր են առաջանում կալցիումի հիդրոկարբոնատի և կրակաթի փոխազդեցությունից.

- 1) CaCO_3 , H_2O
- 2) $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$, $\text{Ca}(\text{OH})_2$
- 3) CaCO_3 , $\text{Ca}(\text{OH})_2$
- 4) MgCO_3 , CaCO_3 , H_2O

(31-32) Երկու ածխաջրածինների գոլորշիների խառնուրդն արծաթի օքսիդի ամոնիակային լուծույթի հետ փոխազդում է մասնակիորեն, իսկ բրոմաջրածնի հետ՝ ամբողջությամբ:

31 Ո՞ր նյութերը կարող են պարունակվել տրված նյութերի խառնուրդում.

- 1) բութադիեն և բութեն
- 2) պրոպեն և էթին
- 3) էթիլեն և էթան
- 4) էթին և պրոպան

32 Ո՞րն է համապատասխանում ածխածնի ատոմի հիբրիդային վիճակի փոփոխությանը, օրգանական նյութերի ելային խառնուրդը ավելցուկով վերցրած ջրածնով հիդրելիս.

- 1) $sp^2 \rightarrow sp^3$ և $sp \rightarrow sp^3$
- 2) $sp \rightarrow sp^2$ և $sp^2 \rightarrow sp^3$
- 3) $sp^2 \rightarrow sp^3$ և $sp^3 \rightarrow sp^2$
- 4) $sp^3 \rightarrow sp$ և $sp^2 \rightarrow sp$

33

Համապատասխանեցրե՛ք ռեակցիայի ուրվագրի ձախ մասը, օրգանական վերջանյութը և այդ վերջանյութին իզոմեր նյութի անվանումը.

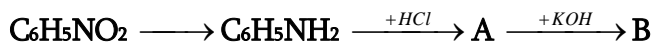
Ռեակցիայի ձախ մաս	Ռեակցիայի վերջանյութ	Վերջանյութին իզոմեր նյութի անվանումը
ա) $\text{CH}_3\text{-OH} + \text{CO} \xrightarrow{\text{kat.}, t} \rightarrow$	1) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHO}$	Ա) ցիկլոբութան
բ) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}(\text{OH})\text{-CH}_3 \xrightarrow[\text{-H}_2\text{O}]{\text{H}_2\text{SO}_4, t} \rightarrow$	2) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$	Բ) մրջնաթթվի էթիլէտեր
գ) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-OH} \xrightarrow{\text{H}_2\text{SO}_4, t < 140^\circ\text{C}} \rightarrow$	3) $\text{CH}_3\text{-CH}=\text{CH-CH}_3$	Գ) պրոպանոն
դ) $\text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CH} + \text{H}_2\text{O} \xrightarrow{\text{H}_2\text{SO}_4, \text{HgSO}_4, 90^\circ\text{C}} \rightarrow$	4) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{C}\equiv\text{CH}$	Դ) մրջնաթթվի
ե) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH} + \text{CuO} \xrightarrow{t} \rightarrow$	5) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OCH}_2\text{CH}_3$	մեթիլէտեր
	6) CH_3COCH_3	Ե) 2-մեթիլպրոպին
	7) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-OH}$	Զ) պրոպանալ
	8) CH_3COOH	Է) բութանոլ
		Ը) երկմեթիլէտեր

Ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ.

- 1) ա2Բ, բ3Ա, գ4Ե, դ1գ, ե2Ը
- 2) ա7Դ, բ4Ե, գ3Ա, դ6Բ, ե1Զ
- 3) ա8Դ, բ3Ա, գ5Է, դ6Զ, ե1Գ
- 4) ա8Դ, բ3Ա, գ5Է, դ6Զ, ե1Զ

34

Ո՞րը կարող է լինել B նյութը փոխարկումների հետևյալ շղթայում.

- 1) C_6H_6
- 2) $\text{C}_6\text{H}_5\text{NO}_2$
- 3) $\text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2$
- 4) $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$

35

Ո՞ր շարք ներառված բոլոր միացություններն են սովորական պայմաններում առաջացնում ջրածնային կապեր:

- 1) էթանոլ, ամոնիակ, ջուր, մեթան
- 2) մեթանոլ, ջուր, քացախաթթու, էթան
- 3) բենզոլ, գլիցին, էթանալ, քացախաթթու
- 4) էթանոլ, ալանին, ամոնիակ, քացախաթթու

(36-37) Տրված են նյութերի անվանումներ. *ա) Լթանոլ, բ) ֆենոլ, գ) Էթիլենգլիկոլ, դ) քացախաթթու.*

36 Ո՞ր շարքում են այդ անվանումները դասավորված ըստ համապատասխան նյութերի թթվային հատկությունների ուժեղացման.

- 1) ա, բ, գ, դ
- 2) ա, գ, բ, դ
- 3) դ, բ, ա, գ
- 4) գ, ա, դ, բ

37 Ո՞ր նյութերը կփոխազդեն նատրիումի հիդրօքսիդի ջրային լուծույթի հետ.

- 1) ա, գ, դ
- 2) ա, գ
- 3) ա, բ
- 4) բ, գ, դ

38 Ո՞ր ամինաթթուների մնացորդներն են մտնում երկպեպտիդի բաղադրության մեջ, եթե նրա մեկ մոլը փոխազդում է կալիումի հիդրօքսիդի հետ 1: 3 մոլային հարաբերությամբ (հիդրոլիզն անտեսել).

- 1) գլուտամինաթթու և գլիցին
- 2) ալանին և ֆենիլալանին
- 3) ֆենիլալանին և գլիցին
- 4) թիրոզին և գլուտամինաթթու

39 Հետևյալ նյութերից որո՞նց է բնորոշ արծաթահայելու ռեակցիան.

ա) մեթանաթթու, բ) գլիցերին, գ) գլյուկոզ, դ) մեթանալ, ե) Էթիլֆորմիատ, զ) ֆրուկտոզ

- 1) ա, բ, գ, զ
- 2) ա, գ, դ, ե
- 3) բ, գ, դ, զ
- 4) բ, գ, դ, ե

40

Ո՞ր շարք են ներառված հիդրոլիզի ենթարկվող նյութերին համապատասխանող համարները՝ 1) ֆրուկտոզ, 2) սորբիտ, 3) մալթոզ, 4) օսլա, 5) ռիբոզ, 6) գլիցերին, 7) երկացետիլբջջանյութ

- 1) 1, 3, 4, 6
- 2) 2, 3, 4, 7
- 3) 2, 5, 7
- 4) 3, 4, 7

41

Որոշակի քանակով R_2SO_4 աղ պարունակող 1128 գ լուծույթին ավելացրել են անհրաժեշտ քանակով չոր բարիումի նիտրատ՝ մինչև նստվածքի առաջացման ավարտը: Նստվածքը ֆիլտրելուց հետո պարզվել է, որ ելային լուծույթի զանգվածը փոխվել է 84 գրամով, իսկ ֆիլտրատում աղի զանգվածային բաժինը կազմել է 50%: Որքա՞ն է վերցրած սուլֆատի մոլային զանգվածը (գ/մոլ):

42

Որքա՞ն է ամոնիակի քայքայման աստիճանը (%) հավասարակշռային խառնուրդում, եթե ստացված այդ խառնուրդի խտությունը 6,25 անգամ մեծ է ջրածնի խտությունից:

43

Քիմիական ռեակցիան $10\text{ }^{\circ}\text{C}$ ջերմաստիճանում ավարտվում է 8 րոպեում: Ի՞նչ ժամանակահատվածում (վրկ) կավարտվի ռեակցիան $60\text{ }^{\circ}\text{C}$ ջերմաստիճանում, եթե ռեակցիայի արագության ջերմաստիճանային գործակիցը՝ $\gamma = 2$:

44

Ջրածնի 2 մոլ քանակով նմուշն ավելցուկով վերցրած քլորում այրելիս անջատվել է 348 կՋ ջերմություն: Որքա՞ն է H-Cl կապի էներգիան (կՋ/մոլ), եթե H-H և Cl-Cl կապերի էներգիաները համապատասխանաբար 436 կՋ/մոլ և 242 կՋ/մոլ են:

45

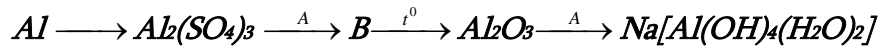
Որոշակի զանգվածով ֆոսֆորի(V) օքսիդը լուծել են տաք ջրում և ստացել 1,5 լ լուծույթ, որում հիդրօքսոնիում իոնների թիվը $9,2106 \cdot 10^{23}$ է: Լուծույթում օրթոֆոսֆորական թթուն դիսոցվել է առաջին փուլով 25 %-ով, երկրորդ փուլով՝ 2 %-ով, երրորդ փուլով գործնականում չի դիսոցվել: Որքա՞ն է թթվի կոնցենտրացիան (մոլ/լ) ստացված լուծույթում:

(46-47) Մազնեզիումի և 60 գ զանգվածով սիլիցիումի(IV) օքսիդի խառնուրդը շիկացրել են անօդ պայմաններում և ստացված պինդ զանգվածը մշակել աղաթթվով: Ստացվել է ըստ ջրածնի 4 հարաբերական խտություն ունեցող երկու գազի 28 լ (ն. ս.) ծավալով խառնուրդ:

46 Որքա՞ն է թեթև գազի ծավալային բաժինը (%) ստացված գազային խառնուրդում:

47 Ի՞նչ զանգվածով (գ) 18,25 % զանգվածային բաժնով աղաթթու է փոխազդել պինդ մնացորդի հետ:

(48-49) Փոխարկումներն ըստ հետևյալ շղթայի իրականացնելիս A և B նյութերը պատկանում են անօրգանական միացությունների միենտյն դասին:

48 Ի՞նչ զանգվածով (գ) B միացություն կգոյանա փոխարկումներին 108 գ այլումին մասնակցելիս:

49 Ընդամենը ի՞նչ զանգվածով (գ) A նյութի 20 % զանգվածային բաժնով լուծույթ կծախսվի փոխարկումներն իրականացնելիս:

(50-51) Նատրիումի սուլֆիտի 30°C ջերմաստիճանում հազեցած որոշակի զանգվածով լուծույթը մինչև 10°C սառեցնելիս անջատվել է 315 գ բյուրեղահիդրատ, որում ջրածնի ատոմների թիվը 1,4 անգամ մեծ է թթվածնի ատոմների թվից: Անջուր աղի լուծելիությունը 30°C ջերմաստիճանում 40,16 գ է 100 գ ջրում, իսկ 10°C ջերմաստիճանում՝ 20 գ:

50 Որքա՞ն է բյուրեղահիդրատի 1 մոլում բյուրեղաջրի նյութաքանակը (մոլ):

51 Որքա՞ն է 30°C ջերմաստիճանում հազեցած լուծույթի զանգվածը (գ):

(52-53) Երկու լիտր ծավալով փակ անոթում ստեղծվել է $H_2(g) + I_2(g) \rightarrow 2HI(g)$ հավասարակշռությունը հետևյալ հավասարակշռային նյութաքանակների պայմաններում. 0,4 մոլ ջրածին, 0,4 մոլ յոդ և 0,8 մոլ յոդաջրածին: Այնուհետև անոթ են մղել ևս 0,4 մոլ ջրածին, և համակարգում ստեղծվել է նոր հավասարակշռություն՝ նոր հավասարակշռային կոնցենտրացիաներով:

52 Որքա՞ն է հավասարակշռության հաստատունի թվային արժեքը:

53 Քանի՞ տոկոսով է մեծացել ճնշումն անոթում առաջին հավասարակշռային վիճակից երկրորդ հավասարակշռային վիճակին անցնելիս:

(54-55) 27°C եւ $1,245 \cdot 10^5$ Պա ճնշման պայմաններում չափված 200 ւ էթիլենը տեղավորել են 10 ւ տարողությամբ անոթում, որտեղ $0,02 \text{ մոլ/լ}$ -վ արագությամբ ընթանում է պոլիմերացման ռեակցիա: 20 վրկ հետո ռեակցիան դադարեցրել են, պոլիմերն առանձնացրել և կշռել, իսկ մնացած գազն անցկացրել 20% զանգվածային բաժնով կալիումի պերմանգանատի ջրային լուծույթով:
($R = 8,3 \text{ Չ/մոլ} \cdot \text{Կ}$)

54 Որքա՞ն է ստացված պոլիմերի զանգվածը (գ):

55 Ի՞նչ զանգվածով (գ) կալիումի պերմանգանատի լուծույթ կպահանջվի մնացած գազը օքսիդացնելու համար:

(56-58) *Իներտ էլեկտրոդներով էլեկտրոլիզի են ենթարկել ցինկի սուլֆատի 50 % զանգվածային բաժնով 644 գ լուծույթը: Էլեկտրոլիզը դադարեցնելու պահին կաթոդի վրա անջատված պինդ նյութը քլորաջրածնական թթվի լուծույթից կարող է դուրս մղել 2 գ ջրածին, իսկ անոդի վրա անջատված նյութը բավարարում է 15,68 լ (ն. պ.) բութանը մանգանի աղերի ներկայությամբ օքսիդացնելու համար: Էլեկտրոլիզից հետո ստացված լուծույթը մշակել են նատրիումի հիդրօքսիդի 40 % զանգվածային բաժնով լուծույթով մինչև հնարավոր ռեակցիաների ավարտը:*

56 Որքա՞ն է էլեկտրոլիզից հետո ստացված լուծույթի հետ փոխազդած նատրիումի հիդրօքսիդի լուծույթի զանգվածը (գ):

57 Ի՞նչ զանգվածով (գ) կալիումի հիդրօքսիդի 20 % զանգվածային բաժնով լուծույթ կպահանջվի բութանի կատալիտիկ օքսիդացման արդյունքում առաջացած օրգանական նյութը չեզոքացնելու համար:

58 Ի՞նչ քանակությամբ (մոլ) էլեկտրոններ են մասնակցել անոդային օքսիդացման գործընթացին:

(59-61) Ածխածնի, ջրածնի և թթվածնի 6 : 1 : 4 զանգվածային հարաբերությամբ միահիմն սահմանային կարբոնաթթվի 35,2 գ նմուշը 62,5 % էլքով մասնակցել է էսթերացման ռեակցիայի սահմանային միատոմանի սպիրտի հետ: Ստացված էսթերի և կարբոնաթթվի մոլային զանգվածների (գ/մոլ) տարբերությունը 28 է:

59 Որքա՞ն է սպիրտի մեկ մոլեկուլում ատոմների գումարային թիվը:

60 Որքա՞ն է ստացված էսթերի զանգվածը (գ):

61 Որքա՞ն է խնդրի պայմանին բավարարող իզոմեր կարբոնաթթուների մեկական մոլեկուլներում մեթիլ խմբերի գումարային թիվը:

(62-64) 8,3 գ կալիումի յոդիդ պարունակող լուծույթը փոխազդեցության մեջ են դրել բրոմաջրի հետ: Ստացված լուծույթը գոլորշացնելուց և չոր զանգվածը տաքացնելուց հետո (300°C –ից բարձր ջերմաստիճանում) գոյացել է 6,42 գ պինդ մնացորդ: Վերջինս լուծել են 92 գ ջրում և ավելացրել 10,2 գ արծաթի նիտրատ պարունակող 97,45 գ ջրային լուծույթ:

62

Որքա՞ն է փոխազդած բրոմի զանգվածը (մգ):

63

Որքա՞ն է անջատված նստվածքի զանգվածը (մգ) արծաթի նիտրատի լուծույթ ավելացնելուց հետո:

64

Որքա՞ն է նիտրատ իոնների զանգվածային բաժինը (%) վերջնական համասեռ լուծույթում:

(65-67) *Կալցիումի կարբոնատի և ալյումինի 3 : 4 մոլային հարաբերությամբ 408 գ խառնուրդը փոխազդեցության մեջ են դրել ավելցուկով վերցրած աղաթթվի հետ: Անջատված գազային խառնուրդը թթվածնի բացակայությամբ անցկացրել են շիկացած ածուխ պարունակող խողովակով: Վերջին ռեակցիաները ընթացել են 60 -ական % ելքով:*

65 Որքա՞ն է կալցիումի կարբոնատի զանգվածը (գ) ելային խառնուրդում:

66 Որքա՞ն է օրգանական նյութի ծավալային բաժինը (%) խողովակից դուրս եկող գազային խառնուրդում:

67 Ի՞նչ զանգվածով (գ) նստվածք կառաջանա խողովակից դուրս եկող գազային խառնուրդը կալցիումի հիդրօքսիդի 10 % զանգվածային բաժնով 740 գ լուծույթի միջով անցկացնելիս:

68

Համապատասխանեցրե՛ք լուծույթում ընթացող ռեակցիայի մոլեկուլային հավասարման ձախ մասը կրճատ իոնային հավասարման գործակիցների գումարի հետ.

<i>Մոլեկուլային հավասարման ձախ մաս</i>	<i>Կրճատ իոնային հավասարման գործակիցների գումար</i>
ա) $P_2O_5 + 6KOH =$	1) 4
բ) $P_2O_5 + 4NaOH =$	2) 12
գ) $Na_3PO_4 + 3AgNO_3 =$	3) 10
դ) $CH_3COOH + NaOH =$	4) 8
	5) 5

69

Հաստատե՛ք կամ հերքե՛ք պնդումների ճշմարտացիությունը քիմիական տարրերի հատկությունների փոփոխության պարբերականության և առաջացրած պարզ նյութերի հատկությունների վերաբերյալ.

- 1) NH_3 , AsH_3 , PH_3 շարքում միացությունների հիմնային հատկություններն ուժեղանում են:
- 2) H_2O , H_2Se , H_2S , H_2Te միացություններից H_2O -ի մոլեկուլում քիմիական կապն առավել բևեռային է:
- 3) HCl , HBr , HI շարքում ջրային լուծույթում առավել ուժեղ թթվային հատկություն դրսևորող նյութի և արծաթի նիտրատի փոխազդեցությունից ստացված նստվածքի զանգվածը կլինի 43,05 գ, եթե փոխազդի 0,3 մոլ հալոգենաջրածին:
- 4) Երկրորդ խմբի գլխավոր ենթախմբի տարրերի օքսիդների հիդրատների հիմնային հատկություններն ուժեղանում են կարգաթվի մեծացմանը զուգընթաց:
- 5) $BeCl_2$, BCl_3 և CH_4 մոլեկուլներից գծային կառուցվածք ունի միայն $BeCl_2$ -ը:
- 6) ^{234}Pa իզոտոպը կառաջանա ^{238}U իզոտոպի α - և β - տրոհումից:

*Հելիումի, ածխածնի(II) օքսիդի և ածխաջրածնի 1000 լ (ն. ս.) խառնուրդում ածխածնի (II) օքսիդի ծավալային բաժինը 37% է, զանգվածային բաժինը՝ 9,25/17, իսկ հելիումի ծավալային բաժինը 35 % է:
Հաստատե՞ք կամ հերքե՞ք պնդումների ճշմարտացիությունը ինդրի վերաբերյալ:*

- 1) Ածխածնի (II) օքսիդի զանգվածը խառնուրդում 462,5 գ է:
- 2) Գազային խառնուրդի զանգվածը 425գ է:
- 3) Ածխաջրածնի մոլային զանգվածը 26 գ/մոլ է:
- 4) Հելիումի ծավալը խառնուրդում 525լ (ն.ս.)
- 5) Ածխաջրածնի զանգվածը խառնուրդում 325 գ է:
- 6) Գազային խառնուրդի 1/10 մասը արծաթի օքսիդի ամոնիակային լուծույթով անցկացնելիս առաջանում է 300 գ նստվածք: